

«Норуот
күүһэ —
көмүөл
күүһэ!»
Н. Рыкунов

ЭНГӨИЭЛИ

Олунньу 2 күнэ
Сэрэдэ 2011 с.
№14
(10458)

1935 сыл алтынны 5
күнүттэн төрүттэммитэ

Нам улууһун хаһыата

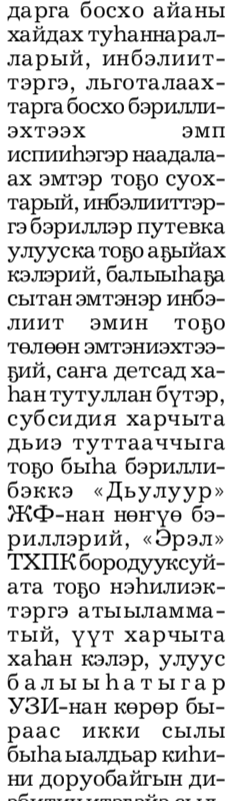
1996, 2005, 2009 сылларга
«Сыл бастыг хаһыата»

Улуус дьаһалтата отчуоттуур

САРСЫНҢЫГА ЭРЭЛЛЭЭХ «ТҮЙГҮН» СЫАНАНЫ!

1 ХОМУСТААХ. Бу нэһилиэккэ «Нам улууһа» МТ дьаһалтатын отчуотун туруора баһылык экономика уонна үп боппуруостарыгар солбуйааччыта Л.Н. Петрова салайар бөлөҕө сырдыта.

Мунньахха кытта 97 киһи муһунна. Бу сырыыга эдэр, орто саастаах олохтоохтор хото кэлбиттэр. Дакылааты истээн баран мунньахтааччылар араас ыйгытылары биэртэлэтилэр. Ол курдук, улуус үрдүнэн үөрэнээччилэр үөрэтиллилэрин, хаачыстыба бырыһыана төһөнү, төһө оҕо үөрэххэ кирирдэ, тово учууталларга айан төлөбүрү ситэ бириллээтигэр, үлэлээбэт пенсионердарга босхо айаны хайдах туһаннараларый, инбэлииттэргэ, льготалаахтарга босхо бириллээхтээх эмпи испиһэтигэр наадалаах эмтэр тово суохтарый, инбэлииттэргэ бириллэр путевка улууска тово аҕыйах кэлэрий, балыһаҕа сытан эмтэнэр инбэлиит эмин тово төлөөн эмтэниэхтээрий, саҥа детсад хаһан тутулан бүтөр, субсидия харчыта дьэ туттааччыга тово быһа бириллээхтээрий, «Эрэл» ТХПК бородууксуйата тово нэһиликтэргэ атыыламматый, үүт харчыта хаһан кэлэр, улуус баһылыгыгар УЗИ-нан көрөр быраас икки сылы быһаҕалдыр киһини доруобайыгын диэбитин итэҕэйи сылдьан тиһээр I гр. инбэлиит буолла, ол УЗИ прибора уларыйда дуу, туттулла сылдьар дуу, УЗИ-нан көрөр компетентнай суох специалист уурагылыһа дуу, нэһилиэк спордун дьэтигэр инвентарынан көмөлөһүүхтү дуу, народнай коллективтары сайыннарыгыга тово быһааннар баалларый, улуус дьаһалтата «Мичээр» оҕо үгүкүүтүн ансамбльгар эрэнэрбит 300 тыһ. солкуобайдаах көмөтүн хаһан тиксэрийдэ дьэ ыйгытылар.

Кэпсэтигэ кыттан тыл эпиттэр бары кэриэтэ отчуоттуу кэлбит бөлөх компетентнайын, кэнники кэмгэ улууска да, нэһилиэккэ да үлэ-хамнас ыгытылыгыта биллэрдик сэргэхсийбитин, тэтимирбитин тоһоҕолоон бэлиэтээтилэр уонна кэккэ итэҕэстэргэ, кыалла илик, быһаарыллыахтаах боппуруостарга тохтоотулар.

Ф.А.Соловьев: чэпчэтиинэн туһанар бырааптаах нэһилиэнньэ аранатыгар босхо бириллэр эмпи испиһэтигэр наадалаах эмтэр суохтарын, наадалаах эмпи аптекаҕа наадыйдаахха суох буоларын, хойутаан кэлэрин, балыһаҕа сытан эмтэнэр инбэлииткэ көрүллүбүт босхо эминэн эмтэнэр көрүллүбүтүн өйдөөбүтүн сонньууа эттэ. Инбэлииттэргэ бириллэр путевка бириллээтэ хааччаҕа суох буолуугун туруоруура.

Т.А.Алексеева: «Нэһилиэккэ элбэх оҕо, детсад миэстэтэ

аҕыйабынан, хабыллыбат. Эдэр ыаллар дьэ туттууларыгар бириллэр харчы ыарахан сыаналаах тутуу маһынан хааччылар «Дьулуур» ЖФ нөҕүө кэлэрэ сыһа. Ыалга бэйэтигэр көмө уу харчынан бирилиннэҕинэ чэпчэки сыаналаах маһыныннантан элбэх тутуу матырыйаалын булуна дьэ туттуу этилэр. Улууска онгоһулар, астанар эти, үүтү нэһиликтэргэ атыылааһыны тэрийдэххэ наада».

К.П.Стручков: «Нэһилиэк спордсаала капиталнай өрөмүөнү барыан наада. 2014 с. буолуохтаах спартакиада футболга, волейбол-

солк. биэриэх буолта суох, тиксэриэ дьэ эрэнэбин».

А.И.Васильев: «Кэнники кэмгэ дьон санаата улаханник уларыйда, улуус сайдыгыта сүрүн көрдөрүүлэри толоруунан сыаналамат буолла, ирдэнилэр 14 көрүнтэн 5-һэ туолбата, туолбатах көрдөрүүлэр бэһиэн тыа хаһаайыстыбатын салаата, үөрэх, доруобуйа харыстабылын, быраабы араначчылыгыр органнар үлэлэригэр үлэ туйгун буолбатах. Хайдах буоллубут?

Урут оройуон, улуус салалтатын үлэтин сүрүн көрдөрүүлэр туолууларынан сыаналыыр буолалара. Билигин үлэни сыаналааһыны куоталаһы курдук буолаары гынна. Биһиги бүгүн ким отчуотун истэбит — улуус баһылыгын үлэтин отчуотун дуу, луус дьаһалтатын үлэтин туһунан баһылык отчуотун дуу? Улуус баһылыга А.И. Ильин бэйэтин үлэтин «туйгунунан» сыаналыбын, онтон улуус дьаһалтатын билигин үлэтин «үчүгэй» сыанаттан үрдүкүк сыаналыыр сөбө суох, 1 Хомуस्ताах баһылыга А.П. Атласов куһаҕанник үлэлээбэт, үчүгэйдик үлэтир».

М.Н.Дьяконов: Дакылаат чуолкайдик, өйдөнүллэр гына онгоһулунна. Кырдык, дьаһалта, баһылык отчуота диэнгэ буккуллу баар. Уруккутааҕар элбэх үлэ барытын билэ көрө сылдьабыт. Ол гынан баран, улууска тыа хаһаайыстыбатын бородууксуйатын астааһыныгана таһаарыһа үлэ өссө да итэҕэс-быһаас, доруобуйа харыстабылыгар үлэни туйгун дирибит уустук.

Үлэни аһара өрө тэптэрэн сыаналааммыт улууспут баһылыгын төбөтүн эргитэн кэбиһэйибитий? Онон мин үлэни «үчүгэйинэн» сыаналыбын, — диэтэ. Бу икки, салайар үлэҕэ үлэни үлэлээбит, олоҕу билбит дьон этиллэрэ саала иһигэр олорооччулары чочумча араас толкуйга түһэрэн ылла. Ол эрээри «өрүс мууһа хамсаата да талбытынан курдьэр» дириллэрини үлэни сыаналыыр куоластааһыныгана мунньахтаабыт 97 киһиттэн 90-на «туйгунунан», 7-тэ «үчүгэйинэн» сыаналаатылар. Онон дьаһалта үлэтэ лаппа баһыйар аһаанынан «туйгун» дьэ сыаналанна.

И. ИВАНОВ

МАЙМАҒА. Тохсунньу 24 чыгыһылаагы күнүс 3 ч. Маймаҕа нэһилиэгин олохтоохторо улуус дьаһалтатын 2010 с. ыыппыт үлэтин отчуотун истээри муһуннулар. Улуус баһылыга бэйэтинэн кэлэн отчуотун туруорар буолан нэһилиэнньэ, урукку сылларга тэҥнээтэххэ, кэлиитэ быдан үрдүк буолла.

(Бүтүүтүн 2-с стр. көр)

Улуус баһылыга А.И. Ильин уонна 1 Хомуस्ताах баһылыга А.П. Атласов Ульяновскай куоракка федеральной пилотнай программанын үлэлииргэ уопут атастана барбыттар.

Улуус баһылыгын отчуотун кэмигэр оскуолаларга милиция үлэһиттэрэ сэрэтэр үлэни ытталларыгар этиилэр кирибиттэр. Планерканы салайан ыыппыт улуус баһылыгын 1-кы солбуйааччы Н.В. Слепцов ис дьыала отделын үлэһиттэрэ оскуолаларга профилактической үлэни ытталларыгар, бэсиэдэлэри ааҕалларыгар сородахтаата. Манна баһаарынай сулууспа үлэһиттэрэ эмиз кыттыһаллара наада.

ОГПН студеннар олорор уопсай дьыэлэрин бэрэбиэркэлээбит, улууска манник 4 уопсай дьэ баар. Улахан кэһиһилэр суохтар, кыра кэһиһилэр булуланнар предписания суруллубут. Былырын Россия үрдүнэн баһаарга элбэх дэриэбинэ умайбытынан РФ кылаабынай госсинспектора Кириллов кыттылаах селекторнай мунньах буолбут. Бу мунньахха ойууртан чугас турар нэһилиэнньэлээх пуунары баһаартан харыстааһын боппуруостара дьүүлэммит-

тэр. Мунньахха добровольнай баһаарынай охраралары тэрииргэ сорок туруорбуттар. Улуус баһылыгын 1-кы солбуйааччы Н.В. Слепцов ойуур иһигэр, таһыгар турар нэһиликтэргэ баһаартан сэрэхтээх буоларга ирдэбили күүскэ туруорарга сородахтаата.

Улуус баһылыгын 1-кы солбуйааччы Н.В. Слепцов уонна баһылыгы экономикаҕа, үпкэ солбуйааччы Л.Н. Петрова правительството председатели солбуйааччы А.И. Степанов салайааччылаах делегация састаабыгар кириэн Новосибирскай куоракка тыа хаһаайыстыбатын боппуруостарыгар уопут атастана сылдьыбыттар. Новосибирскай уобалас тыатын хаһаайыстыбатын министрствотын кытта үлэлээбиттэр. Сүөһүнү иитиинэн дьарыктанар «Сибирская нива» ХЭТ сылдьан үлэлэри-хамнастарын билсипиттэр. Маны таһынан озуруот аһын үүннэрэр тепличнай комбинакка сылдьыбыттар. Правительството председатели солбуйааччы А.И. Степанов манник теплицаны Нам улууһугар тутуохха наадатын эһит. Бу хаһаайыстыбалар аныгылыы технолоогияны американскай техниканы туһанан үлэли олоролор эбит. Онон улууска бириллээбит боломуочуйаны туһанан, бу хаһаайыстыбалар уопуттарыгар олобуран күүскэ үлэлиэххэ наада дьэ Н.В. Слепцов эттэ.

Бэлиэтэнэ
В. РЫКУНОВА

Дьэ кэргэн экономика СУДААРЫСТЫБА СҮДҮ КӨМӨТӨ

Аспыт сылга ийэ (семейнай) капиталын государственной сертификатын 247 ийэ ылла (2007 -171, 2008-267, 2009-244). 2010 сыл тохсунньу 1 күнүнээҕи туругунан сертификат суумата 365 698,40 солк. тэҥнээт. Капитал сорох чааһын, 12000 солк. 566 ийэ 6 792 000 солк. ылбыттар (2009 с. - 539 ийэ 6 468 000 солк. ылбыттар). 52 ийэ капиталларынан кредиттерин төлөөбүттэр (олорор усудуобуйаларын тупсаран) — 17 012 283,05 солк. (2009 с. 29 ийэ ылбыт).

Бэлэмнээтэ Л. УВАРОВСКАЯ

Хаартыскаҕа: Маймаҕа нэһилиэгин олохтооҕо Я.Н. Антоноваҕа ийэ капиталын туттардылар

Ааҕааччыга информация ПОЧТАҒА ТӨЛӨӨБҮТТЭР БИРИСКЭ ТИГИСТИЛЭР

Саха республикатын ФПСУ — «Россия Почтата» иккис сылын «Коммунальнай өнгөнү почтаҕа төлөөһүн» дьэ акцияны ыытта. Онон кытыан баҕалаах дьон сайаапка түһэрэн кытыннылар. 2009 сылга 317 киһи кыттыбыта. Бириискэ Ф.И. Суздальова эрэ тиксиптэ.

Аспыт сылга кини почтаҕа кэлэн 1026 коммунальнай өнгөнөн туһанааччы кэлэн төлөөбүт. Кинилэртэн акцияҕа кыттарга 240 клиент сөбүлэспит. Бу дьонтон квитанцияларын нүөмэринэн 5 киһи бириискэ тигистилэр.

Сотурутаагыта акция кыттылаахтары Федеральнай почта Нам улууһунааҕы сибээһин узелын начальнига В.С. Алексеев ыгыран үөрэн-көтөн туран эбэрдалээтэ уонна дьон-сэргэ ортогугар сүүйүт бириискэтин туттарда. Дьоллоох нүөмэрдэр хаһаайытара: С.П. Яковлева кофеварканы, М.П. Попова эл. чаанньыгы, Е.Ф. Корякин, А.П. Чесноков, Р.А. Соловьева араадыыа чаһынылары сүүйэн олус үөрдүлэр.

Дьоллоох түгэн тосхойбут биир дойдулаахтарытын истинник эбэрдалиибит. Бааркыт хаһан да төннүбүтүн!

Иннокентий ИВАНОВ

Улуус дьаһалтата отчуоттуур

САРСЫНҤЫГА ЭРЭЛЛЭЭХ «ТҮЙГҮН» СЫАНАНЫ!

(Бүтүүтэ. Иннин 1 стр. көр)

Отчуот сагаланын иннинэ Альберт Иннокентьевич нэһилиэк тэриилтэлэрин уонна баһаарга былдьаммыт 4 квартиралаах дьиэни көрөн, билсэн кэлэн туох көмөнү онгоруохтаабын нэһилиэнньэ иннигэр иһитиннэрэн олохтоохтор, эмсэҕэлээбитигэр санааларын көтөхтө, инникигэр эрэли үөскэттэ.

Альберт Иннокентьевич 2010 с. улуус дьаһалтата ыһпыт үлэтин, суруллубуту ааҕан биэрбэчкэ, бэйэтин тылынан боростуойдук иһитиннэриитэ, ситиһилэр, итэҕэстэр уонна инники соруктар чуолкайдик, итэҕэтиилээхтик этилибиттэрэ дьон сэнээринитин ыһыан ылла.

Нэһилиэк олохтоохтору ааспыт сылга отчуока туруорсубут этиилэрэ, о.э. Хатырык-Маймаҕа суолун онгоһуллуута, куньуску автобус сыртыга, улустан сана автобус бэрлибидитин суотугар, бу күннэргэ быһаарыллыахтаабын, үүт тутар цуун гааһа бэрт сотору кэминэн холбонохтооһун, 4 кв. дьизини оскуолаҕа анаан тутуу үлэтэ сагаланаан, туруорсубуттара туолан эрриттэн астыннылар. Отчуоттуур делегация састаабыгар 15 тэрилтэттэн эһиэттээх үлэтигэр кэлэн кыттыны ыһыллар, боппуруостарга эһиэттэтиллэр.

Отчуот сүннүүнэн 17 араас ис хоһоонноох боппуруостар бэрилиннилэр. Сүннүүнэн: автобус күнүскү сырбытыгар, бириддиленнэн ыалга гаас холбонуута, үүт хаһан тутууларыгар, үүт сыанатын чуолкайдааһын, сэрии огдооботугар Нам сэлэнньэтигэр уһаабыа ылыны туһунан, тыл ветераннарын олорор дьизэлэрин өрөмүөнэ, нэһилиэккэ электрик наадаатын, нэһилиэккэ ветеринарнай үлэти наадаатыгар, сайылыкка уот кириитигэр улустан көмө туһунан, нэһилиэнньэ ордор отун улуус нөһүө атыылыыр туһунан, чааһынай предприниматель нэһилиэккэ маҕаһын тутар түбэлтэтигэр гааска көмө онгоһуллуон наадаатыгар, нэһилиэккэ уһаабыа сириг быһаары боппуруостара ыйытыллынылар, баһылыктан толору эһиэттэри иһиттилэр.

Отчуот сүннүүнэн тыл эһипит 8 киһи улуус дьаһалтата ыһпыт үлэтин, Маймаҕа нэһилиэгэ сайдытыгар улахан болдомтоун уураарын биһирээтилэр уонна махтаннылар.

Кэпсэти сүннүүнэн быйылыгы сылга водопровод хайаан да үлэлиэхтээгин, оскуола дьизэтэ тутулан күһүннүтүн үлэтин сагаланырын, бириддиленнэн ыалларга гааска холботууну туруорустулар.

Туруорсуу сүннүүнэн улуус баһылыга Альберт Иннокентьевич: оскуола дьизэтэ б.д. бэс ыйын 1 к. дылы бүтүөхтээгин; бириддиленнэн ыалга гаас сотору көмө иһинэн холбонуоһун; оҕо саадыгар капитальнай өрөмүөн булгуччу барыахтаабын; оскуола дьизэтигэр электромонтаж үлэтин 1 кв. иһинэн онгортору; сыһыанар киин дьизэтэ бу сылтан сагаланырыгар; нэһилиэккэ маҕаһынын тутуулар түбэлтэтигэр предпринимательство фондатыттан гаастааһыны уо.да. үлэтигэр көмө онгоһуллуон сөптөөбөр эрэннэрдэ уонна бу ытытылар үлэлэргэ наада буолар докумуоннары, сметалары кылгас көм иһинэн толороллоругар сородах биэрдэ.

Онтон улуус депутата Н.В. Игнатьев быйыл сайын нэһилиэккэ водопроводы эбии тардан үлэлэтэргэ, носуос туруорарга эрэннэрдэ, накаас быһыытынан ыһыллан. Түмүгэр, улуус дьаһалтата 2010 сылга ыһпыт үлэтэ «туйгунунан» сыаналанна.

А.Е. ПАВЛОВА,
нэһилиэк депутата,
сынныалан киин директора

НАМ СЭЛ. Тохсунньу 26 күнүгэр улуус киинигэр, А. Шестаков аатынан куйлуура дьизэтигэр улуус дьаһалтатын отчуотун истэ 98 киһи муһунна.

2010 сылга улуус дьаһалтатынан ытытыллыбыт үлэлэр туһунан отчуоту «Нам улууһа» МТ баһылыга А.И. Ильин онордо. Дакылаат кэннигэр мунньахтааччылар балай да элбэх боппуруостары биэргэлээтилэр. Ол курдук дьону долгутар, интэриэһиргэтэр: бюджетниктэргэ дьизэ тутуллуота, кыаммат, элбэх дьизэ көргөннээх ыаллары өйүүр фонданы тэрийии, бөһүөлэк уулуссаларын көнөттөрүү, онгортору, улуус киинин благоустройствота, Нэлэргэр уонна Ипподром түөлбэ Парковай уулуссаларыгар уу турбатын тардыы, гостиница тутуута, 24 квартиралаах дьизэ ханна тутуллара, төлөбүрү, тыа хаһаайыстыбатын специалистарыгар дьизэ тутталларыгар субсидияны туһаннары, Привокзальнай уулусса дьизэлэригэр итии уунан хааччыыны, Гособрнадыр ыһпыт бэрэбиэркэтин түмүгэ, оскуолаларга физкультура чааһа тобоһуйа уо.да.

Биир да ыйыты чуолкай эһиэтэ, быһаарыты, ырытыта суох хаалбатагыттан, эһиэт-тэммитэринэн мунньахтыыр дьон олус астыннылар, сэргэх-

сийдилэр.

Кэпсэтигэ кыттыбыт алта киһи бары дьаһалта биир сыллаах үлэтин «туйгунунан» сыаналаан туран: үлэ күүскэ барбытын, нэһиликтэр дьаһалталаарын кытта биир өйүнэн-санаанан үлэлээһин ситиһиллэн кыайтарыа да суох кыайтарбытын, улуус сайдыытын кэрэхэлиир улахан хамсаанын тахсыбытын бэлэтээтилэр уонна дьон дьарыктаах буолуутугар үлэни күүскэ ытыгары, сир үлэтигэр, бурдугу ыһыга олохтоохтук ылсары, хонтуруолу күүһүрдэри, сүөһү аһылыгын бөлөмнөһингэ болдомто ууран сүөһү, сылга ахсаанын элбэтигэр үлэлэхэри, 2014 сылга ытытыллыахтаах республиканскай күрэхтэһиигэ олохтоохтук бөлөмнөнэри, хас көрүн аайы кырата 3-түү спортсмены, хамаанданы бөлөмнири, «Түөлбэ» оҕо киинигэр мастарьскыайы тутууга, оҕо үнүктүүтүн ансамблын тэрийиитэ көмөлөһөрү, оҕо сынныанар сайынныи стационарнай базалары тутууну ытыгары, бастың спортсменнары өрө тутары кинилэргэ, болдомтолоохтук сыһыаннары туруорустулар.

Бумуннах кыттылыахтара бары үлэни «туйгунунан» сыаналыырга дьон уураах ылыннылар. Ким да туттуммата, утарбата

И. ИВАНОВ

Нэһилиэк баһылыга отчуоттуур

ХАТЫН АРЫЫ. 2011 сыл тохсунньу 17 күнүгэр күнүс 3 чаастан «Хатын Арыы нэһилиэгэ» МТ дьаһалтатын 2010 сылга ыһпыт үлэтин Кыһыл Дэриэбинэ олохтоохторугар «Сайдыы» кулуубугар отчуоттуур мунньаҕа буолла.

Мунньахха нэһилиэнньэ актыыбынай кыттыны ылла. Былырынгаттан баһылык отчуота сана ньыманан барара дьон сэнээринин ылбыта. Манна хас бириди специалист бэйэтин хайысхатынан үлэтир үлэтин отчуоттаата. Отчуоттуур мунньахха улуус депутата Сивцева Л.Т. сырытта.

Баһылык Слепцов Ю.И. былырынгы отчуоттуур мунньахха кирибит этиилэр уонна баһаарга туолууларын иһитиннэрдэ. Нэһилиэнньэтэн үгүс боппуруос бэрилиннэ, ол курдук төлөбүлэргэ ытытылар күрэхтэһилэр, сайынныи сайылыктааһын, сана многофункциональнай киин тутуутун, медпунтга инвентарь, мизбэл тийбэттин о.д.а. боппуруостар турдулар. Түмүккэ Кыһыл Дэриэбинэ олохтоохторо «Хатын Арыы нэһилиэгэ» МТ дьаһалтатын 2010 с. ыһпыт үлэтигэр «үчүгэй» сыана туруордулар.

Салгыы киэһэ 6 чаастан Граф Бизэргэр «Самородок» кулуупка, толору дьонноох саалаҕа Граф Бизэргин олохтоохторо толору мустан көрүстүлэр. Отчуока улуус депутаттарын мунньабын председателэ Христофоров А.Х. кыттыны ылла. Мунньахха баһылык Слепцов Ю.И. 2010 с. ытытыллыбыт үлэтин-хамнаһын, улахан халаан уутун содулун туоратыга ытытыллыбыт үлэлэр тустарынан сырдатта.

Граф Бизэргин олохтооһо, тыыл, үлэ ветерана Софронов Н.С. маньык этиилэр киллэрдэ: «2010 с. дьаһалта үлэтэ хаһаангытаабыр да күүстээхтик үлэлээтэ дьин бэлэтиэххэ наада. Президент В.А. Штыров тахса сылдан, сүрдээх улахан төһүү күүс буолла, «АЛРОСА» квартал тутуунун ситистэ. Бөһүөлэк иһигэр суоллар онгоһулуннулар, сана муоста үлэбэс кирибэ, ону ситэрин биэриэххэ наада. Тыыл ветераннарыгар бэйэбит салалтабытыгар уураах таһаарыахта, нэһилиэк иһигэр уочарата суох сылдыаргына». Салгыы даамба тутуутугар, улусса сырдаттыгыгар боппуруостар бэрилиннилэр.

Николаева Т.П., ветеран учуутал: «Граф Бизэргин наһаа сынныанаркөрүлүүр сир онгорбокко, сири-юту тэбистэрбэчкэ дьин этиилээхпин. Дьаһалта үлэтэ үчүгэй, «туйгун» сыананы туруорабын», — диэтэ.

Салгыы саасык халаан уутугар төһө ороскуот тахсыбытын, төһө көмө кэлбитин уонна ороскуотаммытын туһунан баһылык Слепцов Ю.И. олохтоохторго иһитиннэри онордо. Элбэх боппуруос спорт, фольклор сайдытыгар бэрилиннэ. Куластааһын түмүгүнэн «туйгун» сыана турда.

Тохсунньу 18 күнүгэр, киэһэ 5 чаастан Аппааны сэлэнньэтигэр «Чороон» сынныалан киинигэр «Хатын Арыы нэһилиэгэ» МТ дьаһалтатын 2010 с. ыһпыт үлэтин отчуоттуур мунньаҕа буолла. Бу мунньах биер сонна дьин, FM 101,7 долгунга аһаҕас эфиринэн «Хатынчаан» радиостудия нөһүө табыста. Онон олохтоохтор истэ олорон боппуруостары телефон нөһүө биэрэр кыахтаннылар.

Мунньахха хайа да сыллаабыр дьон көтөхтүк кэлбитэ нэһилиэккэ ытытыллыбыт үлэни-хамнаһы интэриэһиргээтин улааппытын көрдөрөр. Манна тэриптэ салайааччылара, пенсионердар, олохтоохтор кэлбиттэр. Мунньахха улуус депутаттарын мунньабын председателэ Христофоров А.Х. кыттыны ылла.

Бастагы боппуруоһунан паарка тутуутугар кирибит икки этиилэртэн куолаһ кыайытынан Кыһыл Дэриэбинэ аныгар (урукку паарка миэстэтэ) тутуллар буолла. Олохтоохтор чаччы олорор нэһиликтэригэр ыалдылалара өтө көһүннэ, ол курдук, оҕолору дьуобунай өттүнэн иити, спорду салгыы сайыннары, гаастааһын, сири таҕастааһын, суол бэлэтин сэргүүтү, сыбаалканы көрүү-харайыы, Аппааны генбылааныгар туох баарын, сана тэриллибит ДНТ «Озерная», «Чэчир» кварталга газификация, уот тардыы боппуруоһа, Аппааныга иккис почтальон уонна оператор көрүүтүн туһунан, федеральнай уу харчыга хаһан кэлэрин, онтон да атын боппуруостар бэрилиннилэр. Сага тутуллубут И.Е. Винокуров музейыгар матырыяал хомуйуутугар көмөлөһөргө олохтоохтортон ыңгырыы кирибэ. Быйыл улахан халаан уутун кэннитэн элбэх олорор дьизэлэргэ чөлүгэр түһэри үлэлэр барбыттара. Аныгы өрөмүөн онгоһуллан дьизэлэр олох сабыс-сага турукка киридилэр.

«Хатын Арыы нэһилиэгэ» МТ дьаһалтатын 2011 с. ыһпыт үлэтин куластааһын түмүгүнэн «туйгун» сыана турда. Манна даҕатан эттэххэ, ааспыт 2010 с. муниципальнай тэриллиитэр икки ардыларыгар ытытылар күрэхтэһиигэ «Хатын Арыы нэһилиэгэ» МТ 1-кы миэстэни ылла.

Н.Д. СИВЦЕВА, общ. корреспондент

Улуус депутаттарын сессиятыгар

ДЕПУТАТТАР ЭМИЭ «ТҮЙГҮНУ» ТУРУОРДУЛАР

Тохсунньу 27 күнүгэр Хатын Арыы нэһилиэгэр буолбут «Нам улууһа» МТ улуустаабы сэбиэтин депутаттарын I пленарнай сүбэ мунньаҕар барыта 5 боппуруос киллэриллэн көрүлүннэ. Олор истэригэр, «Нам улууһа» МТ баһылыга сыл ахсын онгорот отчуотун бөлөмнөһин уонна көрүү бэрээдэгин туһунан балаһыанһа, улуус депутаттарын сэбиэтэ 2011 с. ытыгар үлэлэрин былаанын, «Нам улууһа» МТ быыбарга комиссиятын функцияларын уонна боломуочуйаларын территориальнай быыбар комиссиятыгар сүктэри, «Нам улуунун тыа хаһаайыстыбатын управлениета» муниципальнай наземнай управлениены тэрийиитэ сөбүлэни биэри туһунан көрүллэр боппуруостарга иһитиннэриилэри иһиттилэр уонна туһааннаах быһаарылары ылыннылар.

Депутаттар улуус баһылыга А.И. Ильин отчуотун сүннүүнэн араас ыйытыгылары биэргэлээтилэр. Ол курдук, бюджеты таһынан, халаан содулун туоратыы, чөл түһэри үлэлэри ытыгарга, төһө үп ороскуоттанна, суоллары, уулуссалары паспордатыыга, нэһилиэнньэлээх пууннар генеральнай былааннарын онгорууга төһө үлэ барда, туох былааннар бааллары, ОДКХ Партизан оскуолалары, оптимизация дьин ааттаан, киин котельнайга холбоууттан дьизэлэр аһага тымныйдылар. Маны туоратыыга туох дьаһалларылылыахтарай, Тараһана уутун түһэригэр туох үлэ барда, аһы-үөлү онгорор, астыыр комбинат тутууга хаһан сагаланаары, РФ-нан кэлэр эбии көмө нэһилиэнньэ хайа араңатыгар бэриллиэи, тутуу матырыяалын онгорууга төһө үлэ барда дьин уо.да.

Депутат С.М. Говоров: «Баһылык отчуотун туһунан балаһыанһаҕа отчуот дакылаатын өрдэ олохтоох хаһыакка таһааран нэһилиэнньэ билиһиннэрэр туһунан эбии киллэриэххэ», — дьин этиитэ бары депутатаарынан өйөннө.

Депутат Ф.Е. Колесов: «Балаһыанһаҕа, улуус дьаһалтатын үлэтин сыаналааһын туһунан пуунга, үлэ биэс баалынан сыаналанар дьин оннугар «биһирэргэ», эбэтэр «биһирээбэчкэ» дьини киллэриэххэ», — диэтэ өйөмтөгө. Онон үлэ биэс баалынан сыаналанара, бырайыакка суруллубу туан, оннунан хаалларылына.

«Нам улууһа» МТ дьаһалтатын 2010 сылга ытытыллыбыт үлэни сыаналааһынга депутат Ф.Е. Колесов: «Улуус социальнай-экономическай сайдыытын сүрүн салааларыгар үлэ үчүгэй, туйгун буолбатах. Итэҕэс-быһаас баар. Онон үлэ хайдах да туйгунунан сыаналанан табыллыбат. Мин улуус баһылыга А.И. Ильин тус бэйэтин үлэтин «туйгунунан» сыаналыыбын, оттон улуус дьаһалтатын үлэтин «ортонон». Онон бу икки сыананы холбоон улуус дьаһалтатын үлэтин «үчүгэйинэн» сыаналыыбын», — дьин эттэ. Улуус дьаһалтатын 2010 сылга ыһпыт үлэтин «туйгунунан» уонна «үчүгэйинэн» сыаналыыбыт дьин депутаттар киллэрбит этиилэрэ куластааһынга туруорулуна. Сессияҕа кыттыбыт 23 депутаттан 22-тэ үлэни «туйгунунан», 1 депутат «үчүгэйинэн» дьин куластаатылар. Онон «Нам улууһа» МТ дьаһалтатын 2010 сыллаабы үлэтин «туйгунунан» сыаналыырга дьин быһаарыы ылылына.

И. ИВАНОВ

Сылдыбыт сыһы булар

БЫЙЫЛ МАЙМАҔА 95 СЫЛА

Национальнай архыыпка матырыяаллары бэрийэ, үлэли сылдыан Маймаҕа нэһилиэгэ тэриллиитин туһунан манньк докумуону биллестим:

«ОБ ОБРАЗОВАНИИ МАЙМАГИНСКОГО НАСЛЕГА»

Журналом общего присутствия Якутского областного управления от 24 сентября 1916 г. (д. 208 утверждён Иркутским генерал — губернатором) образован в Намском уезде Якутского округа самостоятельный наслег под названием Маймагинский из частей I Атамаяского, I Едейского и Хомустахского населегов 24 сентября 1916 г. N 308 в числе 79 ревизских и 38 рабочих душ», — дьин суруллубут.

Онон быйыл балаһан ыйыгар Маймаҕа нэһилиэгэ тэриллибитэ 95 сылын туолар эбит. Итини таһынан 1917 с. ытытыллыбыт тыа хаһаайыстыбатын бэрэпиһин көрдөрүүлэрин аарабыт. Манна киһитин ахсаана — 206, ол иһигэр эр киһитэ — 107, дьахтара — 99, сылыта — 133, ынах сүөһүтэ — 590, ыанар ынаҕа — 228, оттуур ходуһата — 333 дэһээтинэ, бурдук ыһар бааһына — 86 дэһээтинэ.

Биер аға ууһунан олорбуттар. Кыра да буоллар сэлэһинэй, дьэһимиз, орос сизмэтин ыһаллар эбит. 81 көлүүр ат, 45 оҕус сурулла сылдыар. Ити сыл 72 буут балгы, 1 саһылы, 1 кырсаны, 3 тайаҕы бултаабыттар. Баара-суоға 4 илимнээхтэр уонна 5 мунҕа-лаахтар эбит.

Маны сэргээччилэр миигин кытта редакция нөһүө билсиэх-хитин сөп.

И.П. ПЕСТРЯКОВ, кырайы үөрэтээчи

Спорт — дьулуур спорт — тулуур

КЫАЙЫ КЭНИЛЭЭХ

Тохсунньу 26-30 кв. Дьокуускайга 1995-96 сс. уолаттар ортолоругар СР күүстээх боксердарын турнира буолан ааста. Барыта 76 спортсмен 19 улуустан күөн көрүстэ. Киинилэр истэригэр Намтан 2 боксер күрэхтэстэ. Итиэннэ 48 кв диэри Парников Михаил — I миэстэ, 66 кв Саввинов Борис эмиэ I миэстэни ылары ситистилэр. Онон Дальнай Восток федеральнай оукуругун чемпионатыгар күрэхтэһэ барар путевканы сүүйдүлэр.

Турнир 3 номинация олохтообуттаттан, Михаил Парников «За лучший бой турнира», Борис Саввинов «Лучший боксер турнира» аналааттары ыһыллар.

* * *

«Эрчим» республикатаабы сүүрүүнү таптааччылар кулууптарын аһаҕас күрэхтэһиитигэр Намтан 6 ветеран сүүрүүк кытына.

Уопсайа 120 киһи 9 улуустан, 3 куораттан кэлэн сүүрдэ. Биер дойдулаахтарытыттан Александр Новгородов 41-50 саастаахтарга маннайы миэстэ, Роман Иванов иккис миэстэни ыһыллар. Оттон Светлана Винокурова 61-70 саастаахтарга иккис бочуоттаах миэстэҕэ табыста.

Андрей Бурнашев Москваҕа ытытыллыбыт Бүтүн Россиятаабы 6 частаах сүүрүү чемпионатыгар 5 миэстэни ылла.

* * *

Тохсунньу 28-30 кв. Чурапчы улуунун Чыаппара нэһилиэгэр Чурапчы улуунун гирэ спордун федерациятын кубогун иһин республикатаабы турнир буолан ааста. Дьокуускайтан, 8 улуустан 70 спортсмен кэлэн күрэхтэстэ.

Түмүгэр, дьахталларга 68 кв үөһэ Наталья Ким (Арбын) маннайы миэстэ, 68 кв Рената Потапова (Арбын) иккис миэстэни ыһыллар. Эр дьонго 73 кв Дьулуустан Баишев (Партизан) үһүс, 85 кв Андрей Лыткин (Хамаҕатта) иккис, 95 кв Павел Иванов (Хамаҕатта) маннайы миэстэлэри ситистилэр.

Л. УВАРОВСКАЯ

Оскуола — билии кыһата

САНАА КҮҮҮҮНЭН, СҮРЭХ БАҒАТЫНАН

Таастаахтар ааспыт сүл бүтүүтэ саҥа оскуолаҥа кириэн үөрүүлэрэ мунура суох. Өр кэмгэ дьяһынан туруорсан, көхтөөхтүк үлэлээн-хамсаан, бары биир киһи курдук туруммууттарын түмүгэ — 80 миэстэлээх киэн-куон сырдык, сылаас оскуола.

Ханнык баҕар үөрэх кыһатын үөрэнээччилэринэн сыаналыыллар. Оттон кинилэри учууталлар уһуйаллар. Таастаах саҥа оскуолатын үөрүүлээх арыллыгыгар түөрт учууталга «Учууталлар учууталлара», «Үөрэх туйгуна» ааттарингэр биллэригэр. Ол ааттан биридэстэрин алын сүһүөх кылаас учуутала Р.Е. Аммосова ылбыта. Раиса Егоровна Таастаах ситэтэ суох 9 кылаастаах оскуолатыгар 1987 сылтан үлэлиир. А-тан, Б-тан саҥа ааҕарга, суруйарга уһуйбут, үөрэспит-такай-быт оҥолоро олох киэн аартыгар суолларын тобулан, олоххо миэстэлэрин булан үлэли-хамсыы сүлдьаалларыттан астынар, үөрэр. Ааспыт үөрэх дьылыгар 5-с выпуһун улахан оскуолаҥа аҕаарда. Кинилэртэн икки оҕо улуустаагы гимназияҥа, 1 оҕо саха-французскай оскуолаҥа үөрэнэ киирбиттэр. Бу хардыһы киһи Учуутал сүлдьаар улахан ситиһитинэн ааҕар. Маны тэнгэ үгүс конкурстарга, олимпиадаларга кыттан миэстэлэһэн туруоруммут сыалын сиппит.

Быйылгы үөрэх дьылыгар маҥнайгы кылаастары үөрэтэр. Кылааһыгар түөрт үөрэнээччилээх. Билиигэ-көрүүгө дьулуунар кырачаан дьон үөрэхтэригэр ситиһэллэр, көхтөөхтөр. Онон үлэлииргэ ырахааттар суохтар эрээри, хамнаһа аҕаабыт. Ол төрүтүнэн НСОТ кыра оскуолаларга охсуулааҕа буолбут. Хамнас оҕо ахсаанынан ааһыллан төлөнөр буолан, уруккуларынааҕар биллэр кыраны аахсаллар. Холобура, Раиса Егоровна ыйга 9 тыһ. солк. хамнастаах. Онуоха иэдэин мунура суох сөбүлүүр, оҥолору таптыыр, бэринилээх учуутал буоллаахына, хамнас кырата оруола суох дьээн 25 сыл ыстаастаах, «Учууталлар учууталлара» дьээн үрдүк ааттаах педагог санаатын үлэстэр. Итинэн нэһилиэк эдэр, кэскиллээх. Ыччат олохсуйар, сүөһү-ас ииттэр. Эдэр ыал ахсаана сылтан сыл эбиллэр, ону кытта тэнгэ оҕо ахсаана эмиэ улаатар. 2010 сылга аҕыс оҕо күн сириин көрбүт, маны сэргэ хас даҕаны оҕо күүтэр ийэ баар. Онон төрөспүттэр орто оскуоланы туруорсаллара оруннаах.

Л. УВАРОВСКАЯ

Хаартыскаҥа: үөрэх туйгуна Р.Е. Аммосова

Үөрэх эйгэтигэр

РОССИЯҒА БАРАРГА МЭКТИЭЛЭННИЛЭР

Үөрэх управлениетын былаанынан эдэр чинчийээччилэр «Инникитэ хардыы» научнай-практическай конференциялара 3 түһүмэтинэн улууска, уокурукка, республикаҥа ытытлан түмүктэнэ. Улуустаагы конференцияҥа 255 үлэ көрүлүүбүтүгэн 100 үлэ уокурукка мэктиэлэммитэ. Ити үлэлэртэн 53 дакылаат республикаҥа кытына. Түмүккэ улуустан 20 үөрэнээччи үлэтэ республикаҥа кыайылаабынан табыста. Конференция чэрчитинэн омук тылын олимпиадата, техникскэй быыстапка көрүүтэ ытытылына. Онуоха омук тылын олимпиадатыгар улуус хамаандата 2-с миэстэни ылан, элбэх очкону хамаанда суотугар биэрдэ. Омук тылын олимпиадатыгар кыттааччылар улахан а ардара гимназия үөрэнээччилэрэ киирбиттэрин бэлиэтиир тоҕоостоох. Ити түмүгэр биһиги улууспут хамаандата республиканскай конференцияҥа 2-с бириистээх миэстэҥэ табыста. 1 миэстэни Чурапчы, 3 миэстэни Ньурба хамаандалара ыллылар.

Биридиллээн үлэлэргэ эрэллээх кыайыһы Нам улуустаагы гимназията, Хамаҕатта саха-французскай лицейи үөрэнээччилэрэ көрдөрдүлэр. Биологическай, экологическай наукалар уонна муода, дизайн, омук тылын секцияларыгар хасты да миэстэлэр бааллар. Республиканскай конференция түмүгүнэн 5 үөрэнээччи үлэтэ биһирээн Россия киһи куораттарыгар ытытыллар научнай-практическай конференцияларга кыттарга мэктиэлэнилэр: Стручков Петя, 1 Хомуस्ताах оскуолатын 11 кыл. үөрэнээччитэ, Нидерланды Амстердам куоратыгар; Лугинов Афоня, гимназия 8 кыл. үөрэнээччитэ, Москва куоракка; Лукин Тима, Үөдэй оскуолатын 10 кыл. үөрэнээччитэ, Санкт-Петербурҕу куоракка; Сокольникова Маша, Модут оскуолатын 11 кыл. үөрэнээччитэ, Казань куоракка; Кирова Айталы, саха-французскай лицейи 8 кыл. үөрэнээччитэ, Казань куоракка.

Онон улуус, республика чизин оҥолорбут Россия таһымыгар чиэстээхтик көмүскүлүлэригэр эрэнэ хаалыабы, оттон улуус үөрэнээччилэригэр, учууталларга өссө са а үлэлэри, чинчийиилэри, ситиһиилэри баҕарыабы.

М. ИГНАТЬЕВА, үөрэх управлениета

Спорт — дьулуур, спорт — тулуур

ДОЙДУ ЧЕМПИОНАТЫГАР КЫТТЫАХТАРА

Тохсунньу 19-23 күннэригэр оскуола үөрэнээччилэрин икки ардыгар биридиллээн бастыыр иһин «64» уонна «100» дуобаттарга республика чемпионата Дьокуускай куоракка ытытылына. Күрэхтэһии кылаабынай судьуйатынан Василий Иннокентьевич Кононов (Дьокуускай) ананна. Судьуйалар састааптарыгар 1 Хомуस्ताахтан Айыына Попова кириэн үлэстэтэ. Оболорбут оскуоланы бүтэрэн, үтө тэрээһиннэргэ барытыгар ылсан иһэллэрэ атыттарга үтө холобур.

Үөрэнээччилэргэ улахан группа дуобат икки көрүгэр («64»-«100») 9-с кылаас үөрэнээччитэ Ньургуйаана Азарова утарылаһааччыларын ыраабынан бырабан чемпионка аатын ылыан ылла.

1 Хомуस्ताахтан өссө биер оҕо — саамы кыраларга 1 кылаас үөрэнээччитэ Вадим Баишев («64» дуобат) чемпион аатын ылла. Баишевтар 1 Хомуस्ताах төрүт олохтоохторо, үс оҕолоох эдэр ыаллар. Аҕалара Руслан Семенович — индивидуальная предприниматель, ийэлэрэ Ньургуйаана Михайловна — «Мичээр» народнай ансамбль администратора. Кырачаан Вадимы тааһа — улууска, республикаҥа аатырбыт улахан сүүрүк, дэгиттэр спортсмен, 1 Хомуस्ताах нэһилиэгэр ытытыллар дуобат күрэхтэһиилэрин биер актыбынай көбүлээччитэ, тэрийсээччигэ, бастакы разрядтаах дуобатчыт Семен Михайлович Охлопков дуобат мындыр ооньуутугар аан бастаан сирдээн киллэрбитэ.

Вадим детсад оболоруугар былырын 6 сааһыгар Дьокуускай куоракка ытытыллыбыт республиканскай күрэхтэһиигэ «64» дуобакка эмиз бастакы миэстэни ылбыта.

Чемпионнар, Ньургуйаана олуһу ыйга, Вадим муус устарга, Россия чемпионатыгар баран республикалары чизин көмүскүөхтэрэ. Инникитин оболорбутугар үрдүк ситиһиилэри баҕарыабы.

И.И. ЛАВРЕНТЬЕВ, 1 Хомуस्ताах

Үөдэйгэ саҥа 2011 сыл сэргэхтик саҥаланна. Ол курдук тохсунньу 5 күнүгэр биер дойдулаахпыт, үгүстүк улуус, республика таһымнаах дуобат күрэхтэһиитигэр нэһилиэк чизин көмүскээбит Роман Николаевич Шестаков сырдык кэриэһигэр аһаҕастаах сүбэлэрин (Зырянов Е.Е.) көбүлээһининэн аһаҕастаах дуобат турнира буолан ааста. Барыта 14 дуобатчыт ситиһиилээхтик кытынылар. Индивидуальной предприниматель И.Н. Шестаков сыаналаах бириистэри туруорда. Тыһаһынаах киирсиигэ 1-кы миэстэ Габышев Петя, 10-с кылаас үөрэнээччигэ, цифровой фотоаппаратынан, 2-с миэстэ Яковлев Владислав сотовой телефонунан, 3-с миэстэ аҕа сөбүлэтин председателэ Зырянов Егор Егорович сыаналаах кинигэһэн наҕараадаланна. Нэһилиэк дьяһалтата, аҕа сүбэтэ Р.Н. Шестаков аҕаҕыгар улуус бочуоттаах киһитигэр Н.Р. Шестаковка, убайыгар И.Н. Шестаковка, кэргэнигэр Т.С. Ивановаҥа махтал суруктары, сэмэй бэлэхтэри туттарда.

Тохсунньу 14 күнүгэр олохтоох сынныалан киһи тэрийитинэн түөлбэлэр икки ардыларыгар үңкүүгэ уонна нэһилиэн-

Хайдах олордугут, ыаллар? СЫЛ СЭРГЭХТИК САҒАЛАННА

нэбэҥэ дуэт күрүөҥэ үрдүк таһымга ааста. Барыта 12 кыттааччы долгуйан туран кытынылар. Түмүккэ нэһилиэк баһылыга С.В. Ядреев председателлээх дьүүллүүр сүбэ таһаарытынан үңкүү күрүөҥэ «Дьулуур» түөлбэттэн Эдуара Сергеева, Владимир Андреев «Сон художника» үңкүүнөн 1-кы миэстэ, «Сайдам» түөлбэ Ульяна, Василий Гаврильевтар твист үңкүүнэн 2-с миэстэ, «Кэскил» түөлбэ Ирина Нифонова, Алексей Дягилев испанскай үңкүүнөн 3-с миэстэҥэ тигистилэр. Дуэт күрүөҥэ Екатерина Эверстова, Мария Михайлова «Кэрэ Куо» ырыанан 1-кы миэстэ, Наталья Данилова, Евгений Крыжановская «Мин атым» ырыанан 2-с миэстэ, Туйаара, Афанасий Афанасьевтар «Хатыҥчааным барахсан» ырыанан үһүс бириистээх миэстэлэргэ тигистилэр.

Тохсунньу 17 күнүгэр нэһилиэк баһылыгынан отчуота буолан ааста. 70 киһи мустан сэргэх, үтө түмүктээх мунһах буолла. Бастатан туран, нэһилиэк бары тэрилтэлэрэ, дьяһалта специалистара сыллаагы үлэлэрин от-

чуоттаатылар. Ол кэһиннэ нэһилиэк баһылыга С.В. Ядреев отчуотун нэһилиэк олохтоохторо бэрт болҕойон олорон иһиттилэр. Түмүккэ санааларын, этиилэрин, кэжкэ боппуруостары биэрдилэр. Ол курдук нэһилиэк олохтоохторун ордук долгутар боппуруостарынан буолла — ууга барыттарга федеральной көмө, водопровод хаһан үлэҥэ киирэрэ, сайылыкка уһаайба ылбыттарга уот тардытыын ситимэ о.д.а., сүүрүн боппуруос тыа хаһаайыстыбатыгар турда. Этиилэргэ нэһилиэккэ предпринимательствоны, спорду күүскэ сайыннарыыга, халаан ууга кэллээһинэ эвакуаууннары тутуу туһунан этиилэр киирдилэр. Нэһилиэк дьяһалтатыгар, чуолаан, баһылык С.В. Ядреевка баррфа махтал тылларын олохтоохтор эттилэр, 2010 с. таһаарылаах үлэ барбытын бэлиэтээтилэр, түмүккэ баһылык отчуотун «Туйгунунан» сыаналаатылар. Инникитин үтө түмүктэрдээх, өссө үрдүк таһаарылаах, түмүсүүлээх үлэни баҕардылар.

Е.А. ЭВЕРСТОВА, Үөдэй дьяһалтатын специалиһа

Хааччыыы эйгэтигэр СЫЛААҔЫ ТИЭРДЭР ТУҒУГАР

Манна производственной участка салайааччытын эбээһинэһин толорооччу — эдэр, эрчимнээх Н.Т. Григорьев. Барыта 25 үлэһиттээхтэр. Киһилэр истэригэр электрик, слесардик, дизелистэр, сварщик, оператордар, хачыгаардар, суоптар, харабыл бааллар.

Оттон Салбанна 16 үлэһиттээх участкагы баай уопуттаах, олоххо көхтөөх сыһыаннаах С.П. Корьякин салайар. Үс хочуолунай икки оскуоланы, кулуубу, балыһыһы, библиотеказы, оҕо саадын итинэн хааччылар. Ууларын чааһынайдары кытта дуоҕабар түһэрсэн тастараллар. Баһылар уу объёма кыра буолан, барыстаабын талбыттар. 2009 сылга икки операторскай дьэһини туттубуттар. Ааспыт сайын 250-ча м теплорасса өрөмүөннээн, ситиммит барыта саңардылына дьээн үлэһиттэр холкулар. Ол эрээри объектар системалара наһаа эргэрбитинэн, уларыта уолдыһытын бэлиэтиилэр. Быйыл улахан кыамталаах насос туруортардахтарына барыта этэнгэ буолуо этэ дьээн санааларын үлэстээлэр. Онохторун кыамтата кыра буолан, инникитин кулуупка туспа хочуолунай, операторскай уонна участкагы контуора туттар былааннаахтар.

Бу курдук улууспут тэийчи сытар нэһиликтэригэр олох-дьаһах коммунальной хаһаайыстыба участкар тэийчи тымнылаах кыһынгы күннэри биллэмкэ тигинэччи үлэли ололорлор.

«Хатан», «Мой компьютер», «Сам себе мастер» сурунааллары, «Энгиэли», «Кыым», «Кэскил» хаһыаттары интернэтигэрэн ааҕар. «Биһиги ааҕабыт» дьэ кэргэн түмсүүтэ, «Иэйи» литературнай куруһуок тиһиктээхтик үлэлиилэр. 2000 с. эмтээх оттор, отонуттар дьэ хайысханн тугуһаллар. Бу теманы 1996 с. оскуола экологическай ис хоһоннонуоһуттан ылсыбыттар. 2008 с. «Кыайы кыһыл көмүс фондата» программаҥа бырайыак суруйан компьютер ылбыттар. Дьэ онон, саңа дьэ тутулан үлэлииргэ бары усулуобуйа толору тэрийлибит. Маннаха бу үтөкэннээх хардыһы түһэн биэрбэт туһугар, хардатын айымныылаахтык үлэлииргэ бэлэммит дьэ Прасковья Петровна кэпсээнин түмүктүүр.

Л. УВАРОВСКАЯ

Хаартыскаҥа: библиотекарь П.П. Корьякина кинигэлэрин саһылыыр

Нэһилиэк — баһылыгынан БОЛҒОМТО — БИЛИИ КИИНИГЭР

Ааспыт 2010 сылга салбаннар «Улуу Кыайыы 65 сылыгар — 65 үтө дьыаланы» дьээн ылыктылаах этинэн салайтара, нэһиликтэрин сайдытыгар үгүс хамсааһыны таһаардылар. Олортон биридэстэрэ, аҕыах ый иһигэр, библиотека дьэһин тутан киллэрбиттэрин ааттыахха сөп.

Нэһилиэк баһылыга Е.П. Габышева бу кэскиллээх тутуунан кинигэ оҕо, ыччат олоҕор улахан суолтатын, ааҕы дириг билии төрдө буоларын өссө төгүл дакаастаата. Олохтоох бюджеттэн харчы тыһыран, балаҕан ыйыттан саҕалаан ахсынныга диэри, 7х8 иһнээх дьэһини тутан киллэрдилэр. Саңа библиотека кулуубу кытта сыста турар. 1991 сылтан манна кыһ-кыра хоско үлэли ололорута. Оҕо-аймах, улахан дьон мустан күргүөмнээхтик ааҕарыгар тугу да усулуобуйа суоһун кэриэтэ балаһыанһылаахтара. Ону туоратаары баһылык Екатерина Петровна тыл көтөһөн этти киллэрбитин, олохтоохтор өйөөн, бары көмөлөөн

тутууну ылсан, санааларын ситтилер. Манна ордук пенсионер А.А. Гаврильев, ыччат лидерэ Айсен Макаров салалтатынан оҕо-дьон көмөлөспүттэр.

Библиотекарь П.П. Корьякина туспа дьэһэлэнэн үлэлиир баҕата, былаана өссө кэһээн олорор. Билигин саһылыана сылдьар, нам-нум буоллаһына дьоммунсэргэбин ыһыран библиотеказы көрдөрүөм диир. Барыта 6 тыһ. тарса кинигэлээх, 15 тыһ. солк. суумаҥа 20 араас сурунаалы, хаһыат суруттара. 256 ааҕааччылаах. Нэһиликкэ ордук «Далбар хотун», «Байанай», «Куо»,

«Хатан», «Мой компьютер», «Сам себе мастер» сурунааллары, «Энгиэли», «Кыым», «Кэскил» хаһыаттары интернэтигэрэн ааҕар. «Биһиги ааҕабыт» дьэ кэргэн түмсүүтэ, «Иэйи» литературнай куруһуок тиһиктээхтик үлэлиилэр. 2000 с. эмтээх оттор, отонуттар дьэ хайысханн тугуһаллар. Бу теманы 1996 с. оскуола экологическай ис хоһоннонуоһуттан ылсыбыттар. 2008 с. «Кыайы кыһыл көмүс фондата» программаҥа бырайыак суруйан компьютер ылбыттар. Дьэ онон, саңа дьэ тутулан үлэлииргэ бары усулуобуйа толору тэрийлибит. Маннаха бу үтөкэннээх хардыһы түһэн биэрбэт туһугар, хардатын айымныылаахтык үлэлииргэ бэлэммит дьэ Прасковья Петровна кэпсээнин түмүктүүр.

Л. УВАРОВСКАЯ

Хаартыскаҥа: библиотекарь П.П. Корьякина кинигэлэрин саһылыыр

Чтобы быть хорошим преподавателем, нужно любить то, что преподаешь, и любить тех, кому преподаешь.
Клюевский В.О.

Педагогическай үлэ ветеранын, РФ үөрэҕиритин туйгунун, Нам улуунун бочуоттаах гражданын **ЕВДОКИЯ ИВАНОВНА РЫКУНОВАНЫ** «Учууталлар учууталлара» бэлиэнэн наҕараадаламмыккын итиитик-истинник эвэрдэлибит!

Баҕарабыт эстибэт эрчими, үтүмэн үгүс үөрүүнү, уостубат уйгуну-бийаны, чэгиэн-чэбдик доруобуйаны!
1978 с. 10 «а» кыл. выпускниктара уонна А.И. Захарова

Күндү уолбутун, убайбытын, быраапытын **КАСЬЯНОВАЛЕКСАНДР ГАВРИЛЬЕВИЧ** «Саха республикатын үөрэҕиритин туйгуна» бэлиэнэн наҕараадаламмыккын итиитик-истинник эвэрдэлибит!

Баҕарабыт айымньылаах үлэни, чэгиэн доруобуйаны, дьон-сэргэ ытыктабылын, байылыат олоҕу.
Ийэн, аҕан, биһиргэ төрөөбүттэриг, аймахтарыг

Күндү таптыр аҕабыт, эһэбит, быраапыт, убайбыт **БОЧУРОВ БОРИС СОФРОНОВИЧ**

Эйигин уһун сыралаах үлөн түмүгүнэн Саха сириг үтүөлээх туттааччыга, Нам селотун бочуоттаах граждана ааттары ылбыккын итиитик-истинник эвэрдэлибит! Күндү киһибит доруобай буол, куруутун биһигини арчылыгы сырыт.

Кэргэниг, оҕолорун, сиэннэриг, биһиргэ төрөөбүттэриг уонна кинилэр оҕолоро

Күндү балтыбын, эдьийбитин, СР үөрэҕиритин туйгунун, саҕа-французскай лицей учууталын **НОВГОРОДОВА СВЕТЛАНА СОФРОНОВНА** «РФ уопсай үөрэхтээһинин бочуоттаах үлэһитэ» аатын ылбыккын итиитик-истинник эвэрдэлибит, үөрэбит уонна киэн туттабыт!

Баҕарабыт күлүм күнтэн күүс эбинэн, Ийэ сиртэн эрчим ылан дьон-сэргэ ортотугар, олох үөһүгэр куруутун үөрэ-көтө, үлэли-хамсыы, чэгиэн-чэбдик сылдыаргар. Аймах-билэ дьонун алгыстарынан, оҕолорун тапталларынан кынаттанан кэскиллээх үлэбэр өссө да үрдүк ситиһиилэри, сир үрдүгэр баар бары кэрэни, үчүгэйи.

Эвэрдэни кытта Намтан убайыг Владимир уонна кини дьыа кэргэттэрэ

Күндү ийэбитин, эбээбитин **СИВЦЕВА КЛАРА ГЕОРГИЕВНА** 75 сааһын туолбут кэрэ-бэлиэ күнүнэн итиитик эвэрдэлибит!

Баҕарабыт күндү киһибитигэр чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, дьоллоох олоҕу, күүстээх санааны, кырдыр диэни билиммэккэ, өрүү үөрэ-көтө сылдыаргар, уһун үйэлэнэргэр

Оҕолорун, сиэннэриг

Убаастыыр күндү киһибитин, биһиргэ үлэлиир коллегабытын **НАТАЛЬЯ ВАСИЛЬЕВНА СОБАКИНАНЫ** үөрүүлээх кэрэ-бэлиэ күнүнэн — үбүлүөйгүнэн ис сүрэхтэн истинник эвэрдэлибит!

Баҕарабыт чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, бигэ туруктаах буолууну, дьоллоох-саргылаах, байылыат олоҕу!

«Сайдам» ХЭТ администрацията, профкома уонна коллектива

РЕШЕНИЕ N 04 от 24 января 2011 г. с. Партизан О ФОРМИРОВАНИИ УЧАСТКОВЫХ ИЗБИРАТЕЛЬНЫХ КОМИССИЙ

В связи с подготовкой и проведением выборов 13 марта 2011 г. депутатов наследного совета муниципального образования «Партизанский наслег» избирательная комиссия муниципального образования «Партизанский наслег» доводит до сведения политических партий, предприятий и граждан об организации состава участковой избирательной комиссии «Парковий».

Прием заявлений проводится до 09 февраля 2011 г. в ИКМО «Партизанский наслег» по адресу: с. Партизан, ул. Школьная, 23, здание администрации, тел. 25-6-37.

Председатель ИКМО А.Е. САДОВНИКОВА Секретарь ИКМО С.Г. НЕУСТРОЕВА

Распоряжение 28.01.2011 г. N 52-р

О РАЗРЕШЕНИИ ПРОЕЗДА АВТОТРАНСПОРТНЫХ СРЕДСТВ МАССОЙ ДО 30 ТОНН ЧЕРЕЗ РЕКУ ЛЕНА ПО ЛЕДОВОЙ ПЕРЕПРАВЕ с. ХАТЫРЫК-с. ФРУНЗЕ

На основании акта проверки толщины льда ледовой переправы по маршруту Хатырык-Фрунзе от 24 января 2011 г., распоряжаюсь:

1. Разрешить проезд автотранспортных средств через реку Лена по ледовой переправе с. Хатырык-с. Фрунзе (наименьшая толщина льда составляет 90 см), массой до 30 тонн с 27 января 2011 года.
2. Главе МО «Фрунзенский наслег» (Петров В.Н.), ОАО «Наматодор» (Федоров А.С.) установить постоянный контроль за технико-эксплуатационным состоянием ледовой переправы.
3. Начальнику ОГАИ Намского ОВД (Кириллин М.Н.) установить постоянный контроль безопасности дорожного движения по ледовой переправе.
4. Намской инспекции ГИМС ГУ МЧС России по РС(Я) (Мохначевский В.Н.) установить постоянный контроль соблюдения настоящего распоряжения.
5. Редакции улусной газеты «Энсиэли» (Касьянов В.Г.), Намскому филиалу «Нам» НВК «Саха» (Шишкин Г.П.) довести данное распоряжение через СМИ до населения.
6. Контроль за исполнением данного распоряжения возлагаю на заместителя главы по строительству и промышленности Гуляева Г.В.

Глава улуса А. ИЛЬИН

БАЗОВЫЙ АГРАРНЫЙ ВУЗ СЕВЕРО-ВОСТОКА РОССИИ

ФГОУ ВПО «Якутская государственная сельскохозяйственная академия» объявляет набор студентов на 1 курс по заочной форме обучения в Намском улусе на 2011-2012 учебный год по следующим специальностям:

По направлению подготовки бакалавров со сроком обучения 5 лет:

- «Юриспруденция»
- «Экономика»
- «Менеджмент»
- «Агроинженерия»
- профиль «Механизация сельского хозяйства»
- профиль «Технология обслуживания и ремонта машин в агропромышленном комплексе»
- «Ветеринарно-санитарная экспертиза»
- «Агрономия»
- «Природобустройство»
- «Зоотехния»
- «Технология производства и переработки сельскохозяйственной продукции»
- «Лесное дело»

По направлению подготовки специалистов со сроком обучения 6 лет:

- «Ветеринария»
- Прием документов с 3 февраля по 14 февраля 2011 г.
- Адрес: с. Намцы, ул. Октябрьская, 1, каб. 105 УСХ
- Конт. тел. 41-7-55, 41-2-82 Факс 41-2-82**

УЛУС ОЛОХТООХТОРО БОЛҔОЙУН!

«Ыраас уу» 19 л бутылларга **АТЫҔА БААР:**

- * 19 литгэрэлээх бутыллар; 300 солк. (акция)
- * Илии помпалара (сифон);
- * Бутыл таһарга табыгастаах ружкалар;
- * Диспенсердар (ууну ити-тэр, тымнытар аппарат). Сыаната удамыр.

Биһиги аадырыспыт: Нам с., Чернышевская ул. 6 N-рэ, «Реал Право» ХЭТ дьиэтэ «Секо» маҕаһын утары, тел. 42-6-00, 89142274971.

Дьиэҕэ тиэрдэн биэрэбит. Үлэлиир бириэмэбит: Бэн-Суб. — 9.00 ч.-19.00 ч. диэри. Өрөбүлгэ — өрөбүл. **«ЫРААС УУНУ ИЙЭН» — ЧӨЛ ТУРУКТАНЫАН»**

Продаю Toyota Probox (передний привод) 2002 г.в., пригнана 08.2010 г., сигнализация B9 (автозапуск, 2 брелка), тонировка Lumar, литье-хром, новая шипованная резина, TV, DVD, MP3, поднята.

Тел. 89841047444

2004 с., үчүгэй туруктаах «Ока» массына атылыбын (вишневай дьүһүннээх).

Тел. 89141060887, 89248727316

Продается Пентиум-4, системный блок, клавиатура, мышка — 7 т.р. Торг.

Тел. 89243685042

Продается 2-хкомнатная квартира.

Тел. 89142391038

Сдается 2-хэтажный частный дом с мебелью по ул. Парковая.

Тел. 89142223553

ИДЬУО ИИТИННЭРЭР ОСКУОЛАТТАН ФАРШ УОРА САТААБЫТ

Тохсунньу 28 к. Фрунзега гр. Гусев В.В. өлбүт. Нэдиэлэ устата 3 киһи кырбаммыт. Тохсунньу 24 к. Нам с. олохтооҕо гр. А. биллэрбитинэн биллибэт киһи начальной оскуола остолубуойуттан икки пакет фарш уора сатаабыт. Тохсунньу 30 к. Үөдэйгэ Сатыы Ары диэн сиргэ биэ кыраммата көстүбүт. Тохсунньу 25 к. Хатырык олохтооҕо гр-ка К. биллэрбитинэн 2010 с. саас гр. Л. киниттэн 22 киилэ убаһа этин иэс ылбыт уонна баччаанга диэри төлүү илик. Тохсунньу 26 к. Алексеев Ф. салайар «Алма» тэрилтэ тутуу матырыйаалыгар харчы ылан баран дуоҕабын толорботоҕун туһунан 5 киниттэн сайабылыанна киирбит. Тохсунньу 28 к. Маймаҕа фельдшерэ биллэрбитинэн гр-ка М., 1992 с. төрүөх, Маймаҕа олохтооҕо эмтэн сүһүрэн көмөҕө наадыбыт.

ГАИ 754 транспорты бэрэбиэркэлээбит, 54 боротокуол толорбут, 3 суол быһылаана тахсыбыт.

БЛАГОДАРНОСТЬ

От всей души и сердца благодарим главу 1 Хомустахского наслега Атласова Александра Павловича и Соловьеву Татьяну Николаевну, а также всех работников администрации за содействие и поддержку в газификации нашего дома. Желаем Вам здоровья, удачи, счастья и успехов в работе.

С благодарностью семья Атласовых и Поповых Л.Н.

<p>Продаю Toyota Probox (передний привод) 2002 г.в., пригнана 08.2010 г., сигнализация B9 (автозапуск, 2 брелка), тонировка Lumar, литье-хром, новая шипованная резина, TV, DVD, MP3, поднята.</p> <p>Тел. 89841047444</p>	<p>2004 с., үчүгэй туруктаах «Ока» массына атылыбын (вишневай дьүһүннээх).</p> <p>Тел. 89141060887, 89248727316</p>
<p>Продается Пентиум-4, системный блок, клавиатура, мышка — 7 т.р. Торг.</p> <p>Тел. 89243685042</p>	<p>Продается 2-хкомнатная квартира.</p> <p>Тел. 89142391038</p>
<p>Сдается 2-хэтажный частный дом с мебелью по ул. Парковая.</p> <p>Тел. 89142223553</p>	<p>«Э сиэли» хаһыат РИС талылына, та ылынна уонна бэчээттир сыаҕар бэчээттэнэ. Аадырыһа: Нам сэл. Заложная ул. N4 Формата А3. Кээмэйэ 1,0 бэчээт. Кө үл сыананан атылыанар Индекс — 54889 Тираһа — 2307 Бэчээккэ илии баттаньтын графика — 12:00 ч. 01.02.2011 с. Бэчээккэ илии баттанна — 11:20 ч. 01.02.2011 с.</p>

Редактор В.Г. КАСЬЯНОВ
ОТДЕЛАР: информация, сурук, төрүт культура — **41496**; ; бухгалтерия — **41141**; факс — **41141**; редакционнай- издательскай ситим — **41332**

Төрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, «Нам улуунун «Э сиэли» хаһыат редакцията» государственная учреждение. Маасабай информация средстволарын туһунан РФ сокуоннарын тутуһуну хонтуроллуур уонна регистрациялыыр РФ бэчээккэ Госкомитетин СР региональной управлени-етьыгар 2003 с. бэс ыйын 20 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ — **ПИ №19-0428.**
Сурукка ааккытын-суолгутун, үлэҕитин, дьиэҕит аадырыһын чопчу ыйы. Редакцияҕа киир-бит суруктар төннөрүлүбэттэр. **Автор этэрэ хаһыат санаатынын мэлдьи биир буолбат.**

“ЭНСИЭЛИ” - Нам улуунун хаһыата.
678380, Саха Республикага, Нам улууна, Нам сэл, Заложной ул. 4.
E-mail: editor@namtsy.sakha.ru

«Э сиэли» хаһыат РИС талылына, та ылынна уонна бэчээттир сыаҕар бэчээттэнэ. **Аадырыһа:** Нам сэл. Заложная ул. N4 Формата А3. Кээмэйэ 1,0 бэчээт. **Кө үл сыананан атылыанар Индекс — 54889** Тираһа — 2307 Бэчээккэ илии баттаньтын графика — 12:00 ч. 01.02.2011 с. Бэчээккэ илии баттанна — 11:20 ч. 01.02.2011 с.

